

Sygn. akt III RC 243/23

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2024r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący: sędzia Dariusz Ratajczak

Protokolant: sekr. sąd. Monika Bukowska

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2024r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich L. i K. rodz. J. reprezentowanych przez matkę K. J. (1)

przeciwko Ł. J.

o podwyższenie alimentów

1. zasądza od pozwanego Ł. J. na rzecz małoletniej powódki L. J. (1) podwyższoną rentę alimentacyjną w kwocie 970 zł (dziewięćset siedemdziesiąt złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 14.09.2023r. płatną z góry do 10 - tego dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat do rąk matki K. J. (1), w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu Ośrodek (...) w P. XIV Wydział Cywilny z dnia 10.11.2015 r., w sprawie sygn. akt XIV C 915/15,

2. zasądza od pozwanego Ł. J. na rzecz małoletniego powoda K. J. (2) podwyższoną rentę alimentacyjną w kwocie 930 zł (dziewięćset trzydzieści złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 14.09.2023r. płatną z góry do 10 - tego dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat do rąk matki K. J. (1), w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu Ośrodek (...) w P. XIV Wydział Cywilny z dnia 10.11.2015 r., w sprawie sygn. akt XIV C 915/15;

3. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

4. nakazuje ściągnąć od pozwanego Ł. J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wągrowcu kwotę 610 zł tytułem kosztów sądowych,

5. wyrokowi w punkcie 1 i 2 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Dariusz Ratajczak

Sygn. akt III RC 243/23

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 14.09.2023r. przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów wniosła o zasądzenie od pozwanego podwyższonej renty alimentacyjnej w kwocie 1.550 zł miesięcznie na rzecz małoletniej L. J. (2) i w kwocie po 1.680 zł miesięcznie na rzecz małoletniego K. J. (2), łącznie po 3.230 zł miesięcznie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletnich powodów kosztów procesu.

W uzasadnieniu matka małoletnich wskazała, że od czasu zasądzenia alimentów w dotychczasowej wysokości upłynęło 8 lat i w tym czasie zmianie uległ nie tylko zakres potrzeb małoletnich powodów ale także koszty ich utrzymania. Małoletni przyjmują na stałe leki i pozostają pod opieką poradni urologicznej w B. co wiąże się z kosztami dojazdu, nadto L. nosi okulary korekcyjne. O. małoletni uczęszczają też na zajęcia dodatkowe. Aktualne koszty utrzymania L. wynoszą 2.658 zł miesięcznie, a K. 2.809 zł miesięcznie. Pozwany poza łożeniem alimentów nie bierze udziału w wychowaniu małoletnich, kontakty realizuje z nimi sporadycznie i nieregularnie, a gdy matka małoletnich prosi go o pomoc czy to w wychowaniu dzieci czy też w sfinansowaniu ich dodatkowych potrzeb, odmawia. Matka małoletnich zamieszkuje wraz z powodami w wynajmowanym mieszkaniu i zatrudniona jest w Stowarzyszeniu Na Rzecz (...) w W.. Natomiast pozwany zamieszkuje wraz z partnerką, jej dziećmi i swoimi rodzicami w domu należącym do niego.

W odpowiedzi na pozew Ł. J. wniósł o oddalenie powództwa powyżej kwoty po 700 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich powodów oraz zasądzenie od małoletnich powodów na swoją rzecz kosztów procesu wskazując, że kwestionuje koszty utrzymania małoletnich powodów, z których część została zawyżona lub niewykazana, a część z nich nie zasługuje na miano usprawiedliwionych. Ojciec małoletnich podniósł, że wbrew twierdzeniom K. J. (1) dotychczas dokładał do większych wydatków ponoszonych na rzecz małoletnich a nadto regularnie realizował kontakty z dziećmi i w tym czasie sam ponosił koszty ich utrzymania, przy czym obecnie za sprawą matki małoletnich kontakty te są znacznie ograniczone. Co do swojej sytuacji pozwany podniósł, że jest osobą bezrobotną i pobiera zasiłek, a w pokrywaniu kosztów jego utrzymania pomaga mu rodzina. Nadto poza małoletnimi powodami posiada na utrzymaniu syna z kolejnego związku małżeńskiego, którego po rozstaniu matka pozostawiła pod jego wyłączną opieką. W tych okolicznościach nie jest w stanie łożyć na rzecz małoletnich alimentów wyższych niż po 700 zł miesięcznie na rzecz z każdego z nich. Do odpowiedzi na pozew Ł. J. załączył miesięczne zestawienie wydatków jakie ponosi na utrzymanie siebie i syna.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni L. i K. rodz. J. są dziećmi pochodzącymi ze związku małżeńskiego K. J. (1) i Ł. J., rozwiązanego poprzez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10.11.2015r. sygn. akt XIV C 915/15, na mocy którego pozwany zobowiązany został do łożenia alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich powodów. Od tego czasu zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletnich L. i K. oraz koszty ich zaspokojenia uległy zmianie.

Małoletni powodowie zamieszkują wspólnie z matką w mieszkaniu spółdzielczym, należącym do ojczyma K. J. (1). Średnie miesięczne koszty utrzymania lokalu wynoszą 810 zł, a udział każdego z małoletnich w tych kosztach wynosi 270 zł miesięcznie. Nadto K., który ma 12 lat uczęszcza do szkoły podstawowej, a także na treningi piłkarskie w Fundacji (...) Football A., a nadto bierze udział w meczach, turniejach itp. Syn pozwanego choruje i pozostaje pod stałą opieką poradni urologicznej w B., a nadto przyjmuje na stałe leki. Natomiast małoletnia L., która ma 9 lat, uczęszcza do szkoły podstawowej oraz na odpłatne lekcje tańca i lekcje gry na skrzypcach, a dodatkowo na zajęcia plastyczne do (...) w W.. Córka pozwanego również pozostaje pod opieką poradni urologicznej w B. i przyjmuje na stałe leki, a w trakcie spoczynku korzysta z pieluch, nadto zaś nosi okulary korekcyjne. Średnie miesięczne koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego K. wynoszą 1.550 zł, w tym udział w kosztach utrzymania mieszkania – 270 zł, wyżywienie – 500 zł, środki higieny i czystości – 50 zł, odzież i obuwie – 180 zł, leki i leczenie – 80 zł, wydatki szkolne – 80 zł, rozrywka i zajęcia dodatkowe – 150 zł, wakacje – 150 zł, dojazdy – 50 zł i telefon – 40 zł. Natomiast średnie miesięczne koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniej L. wynoszą 1.700 zł, w tym udział w kosztach utrzymania mieszkania – 270 zł, wyżywienie – 500 zł, środki higieny i czystości – 100 zł, odzież i obuwie – 150 zł, leki i leczenie – 250 zł, wydatki szkolne – 80 zł, rozrywka i zajęcia dodatkowe – 150 zł, wakacje – 150 zł, dojazdy – 50 zł.

K. J. (1) zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę w Stowarzyszeniu Na Rzecz (...) w W. jako nauczyciel i osiąga z tego tytułu średnie miesięczne dochody w kwocie 2.905,44 zł netto. Nadto na rzecz małoletnich powodów pobiera świadczenie wychowawcze w kwocie łącznie 1.600 zł miesięcznie oraz świadczenie z programu (...) w wysokości łącznie 600 zł rocznie.

Ł. J. zamieszkuje we własnym domu w W., przy czym pater tego budynku zajmują jego rodzice. Wraz z pozwanym zamieszkuje jego małoletni syn S. J. oraz jego partnerka z trójką własnych dzieci z poprzedniego związku. Średnie miesięczne koszty opłacenia zużycia prądu, wody, gazu oraz Internetu w tej nieruchomości wynoszą 386 zł. Natomiast koszty ogrzewania budynku wynoszą średnio 600 zł miesięcznie. Udział pozwanego w tych wydatkach wynosi łącznie 137 zł miesięcznie. Nadto pozwanego obciąża także wydatek z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 120 zł miesięcznie oraz opłata za wywóz odpadów komunalnych w kwocie 31 zł. Ojciec małoletnich powodów nie choruje przewlekłe, nie przyjmuje na stałe leków, nie posiada szczególnych wymagań w zakresie wyżywienia, higieny czy pielęgnacji, a nadto nie posiada własnego samochodu. Średnie miesięczne koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb pozwanego wynoszą 1.231 zł, w tym udział w kosztach utrzymania domu – 291 zł, wyżywienie – 600 zł, środki higieny i czystości – 70 zł, odzież i obuwie – 100 zł, rozrywka – 50 zł, leki i leczenie – 20 zł, telefon dla siebie i małoletniej L. – 100 zł.

Ł. J. posiada wieloletnie doświadczenie jako pracownik ogólnobudowlany/tynkarz. Obecnie pozwany nie jest zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna, a od lutego 2024r. planował rozpoczęcia pracy.

Małoletni S. co do zasady jest dzieckiem zdrowym, nie pozostaje pod opieką żadnych specjalistów i nie przyjmuje na stałe leków. Co prawda w ostatnim czasie pojawiła się potrzeba diagnostyki w zakresie ewentualnej alergii u małoletniego S., niemniej pozwany nie podjął jeszcze w tym kierunku żadnych kroków. Chłopiec uczęszcza do przedszkola, oraz na zajęcia dodatkowe w postaci treningów piłki nożnej. Średnie miesięczne koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego S. wynoszą 1.171 zł, w tym udział w kosztach utrzymania domu – 171 zł, wyżywienie – 400 zł, środki higieny i czystości – 50 zł, odzież i obuwie – 100 zł, rozrywka i zajęcia dodatkowe – 100 zł, leki i witaminy – 50 zł, przedszkole – 300 zł. Na rzecz małoletniego S. pozwany otrzymuje alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie, a nadto pobiera świadczenie wychowawcze w kwocie 800 zł miesięcznie.

Od maja 2023r. pozwany nie utrzymuje bezpośrednich kontaktów z małoletnimi powodami. Ostatni kontakt pośredni Ł. J. i małoletnimi L. oraz K. miał miejsce w grudniu 2023r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: przedłożone przez stronę powodową, w tym odpisy skrócone aktów urodzenia /k. 9-10/, faktury, rachunki, paragony, umowy, zawiadomienia, potwierdzenia przelewów /k. 11-11v, 17-40/, dokumentacja medyczna, recepty /k. 12-13, 187/, kopia odpisu wyroku XIV C 915/15 SR w Poznaniu /k. 14-14v/, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu /k. 15, 129/, opinia o zawodniku /k. 16/, zrzuty ekranu z wiadomościami /k. 41-42, 184-186/, wydruk wyciągu z rachunku bankowego /k. 130-174/, zeznania podatkowe /k. 175-182/, zawiadomienie o zajęciu /k. 183/; przedłożonych przez stronę pozwaną, w tym zeznania podatkowe /k. 77-83/, faktury, rachunki, paragony, potwierdzenia zakupów /k. 84-107/, wydruk wyciągu z rachunku bankowego /k. 108-117/, kopia wypisu aktu notarialnego /k. 120-122/; a nadto zeznania K. J. (1) /k. 191-191v, 193-płyta CD/ oraz Ł. J. /k. 191v, 193-płyta CD/.

W ocenie Sądu zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda K. J. (1) zasługiwały na miano wiarygodnych w znacznej części albowiem były jasne, szczerze i logiczne, a nadto korelowały z pozostałym zgromadzonym w toku postępowania materiałem dowodowym. W szczególności Sąd dał wiarę matce małoletniego co do faktu, że małoletnia L. korzysta z pieluch w trakcie spoczynku nocnego, a nadto przyjmuje na stałe leki. Za zawyżone Sąd uznał natomiast wskazywane przez przedstawicielkę ustawową koszty wyżywienia małoletnich powodów. Matka nie wskazała bowiem, by którekolwiek z dzieci posiadało szczególne wymagania w tym zakresie. Nadto Sąd nie dał wiary K. J. (1) jakoby z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego uiszczala na rzecz swojego ojczyma kwotą 400 zł, okoliczności w tych bowiem nie udowodniła.

Co do zasady zeznania pozwanego Ł. J. również nie wzbudziły wątpliwości Sądu, były bowiem jasne i logiczne. W szczególności Sąd dał wiarę pozwanemu co do faktu, że wraz z nim w tym samym domu zamieszkuje łącznie 7 innych osób, przy czym na zajmowanym przez niego pięttrze nieruchomości mieszka z nim łącznie pięć osób, w tym syn pozwanego z kolejnego związku małżeńskiego, na rzecz którego otrzymuje alimenty w wysokości 600 zł miesięcznie i pobiera świadczenie wychowawcze w kwocie 800 zł miesięcznie. Nadto Sąd dał wiarę pozwanemu co do tego, że podjął prace zarobkową oraz co do faktu sprzedaży samochodu.

Treść i autentyczność zebranych w sprawie dokumentów, przy uwzględnieniu wyżej opisanych uwag, nie wzbudziła wątpliwości Sądu, wobec czego uznano dokumenty z wartościowy dowód w sprawie.

Sąd zważył co następuje:

Podstawą roszczenia małoletnich powodów był art. 138 k.r.o., zgodnie z którym zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego można żądać jedynie w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokojenia potrzeb własnymi siłami. Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o. należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowe i majątkowe stron oraz usprawiedliwione potrzeby uprawnionego.

Obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci wynika z art. 133 § 1 k.r.o., w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Oznacza to, że im wyższy standard życia rodziców tym na wyższym poziomie powinni oni zaspokajać potrzeby dzieci i gwarantować zaspokojenie nie tylko potrzeb podstawowych, ale i potrzeb na wyższym poziomie. Ponadto ustawodawca w § 2 art. 135 k.r.o. przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie. W tym wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

W przypadku opóźnienia w zapłacie przez zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego, temu ostatniemu przysługuje nadto roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c.

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że roszczenie małoletnich powodów względem pozwanego o podwyższenie alimentów zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części. Od czasu zapadnięcia wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10.11.2015r. w sprawie sygn. akt XIV C 915/15 i poprzedniego ustalenia wysokości alimentów należnych małoletnim L. i K. upłynęło bowiem ponad 8 lat i w tym okresie zmianie uległ zarówno zakres usprawiedliwionych potrzeb dzieci jak i wysokość kosztów ich utrzymania, co związane jest zarówno z naturalnym rozwojem małoletnich jak i z powszechnym wzrostem cen popularnych towarów i usług. W tym czasie zmiany nastąpiły także w zakresie możliwości zarobkowych obojga rodziców małoletnich. Tak znaczny wpływ

czasy spowodował de facto konieczność ponownego obliczenia wysokości renty alimentacyjnej należnej małoletnim powodom od ich ojca.

Ustalając usprawiedliwione koszty utrzymania małoletnich powodów Sąd miał na uwadze, że oboje oni uczęszczają już do szkoły podstawowej, a choć na zakup wyprawki dla każdego nich matka pobiera co roku kwotę 300 zł z programu (...), to jednak z wiedzy i doświadczenia Sądu posiadanej w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych wynika, że środki te są niewystarczające na pokrycie wszystkich kosztów związanych z uczęszczaniem przez dziecko do szkoły. Poza zakupem zeszytów i innych przyborów szkolnych konieczne jest bowiem jeszcze opłacenie składek na radę rodziców, składek klasowych, na ubezpieczenie, czy ksero. Nadto powszechnie wiadomo, że szkoły organizują dla dzieci różnego rodzaju wycieczki czy jednodniowe wyjścia do kina, teatru, ZOO itp., co również generuje koszty. W ocenie Sądu na pokrycie wszystkich tych wydatków wystarczająca winna być kwota 80 zł miesięcznie. Następnie Sąd zważył, że zarówno L. jak i K. chorują i leczą się urologicznie, pozostają pod opieką specjalistycznej poradni w B. oraz przyjmują na stałe leki, nadto małoletnia L. posiada wadę wzroku i w związku z tym nosi okulary korekcyjne. Okoliczności te potwierdzone zostały dokumentami w formie zaświadczeń lekarskich oraz recept na leki, przedłożonych do akt sprawy przez matkę małoletnich. Zresztą sam pozwany przyznał, że dzieci chorują na schorzenia układu moczowego i leczą się w tym zakresie. Dlatego też, w oparciu o powszechnie dostępne informacje na temat aktualnej ceny leków przyjmowanych przez małoletnich, zasięgnięte ze stron internetowych aptek (m.in. doz.pl i gemini.pl), a także uwzględniając zalecaną dawkę leków, wskazaną w dokumentacji medycznej przedłożonej do akt sprawy oraz wiedzę na temat przeciętnej ceny okularów korekcyjnych i częstotliwości z jaką muszą być one wymieniane u dzieci w wieku małoletniej L., posiadaną w związku z prowadzeniem wielu innych spraw alimentacyjnych Sąd uznał, że w przypadku małoletniej córki pozwanego koszty leczenia, zakupu leków i okularów zasługują na miano usprawiedliwionych do kwoty 250 zł miesięcznie, natomiast w przypadku małoletniego K. do kwoty 80 zł miesięcznie. Z kolei ustalając wysokość usprawiedliwionych wydatków na zakup środków higieny i czystości Sąd miał na uwadze, że poza standardowymi produktami z tej kategorii tj. pasta do zębów, płyn do kąpieli, szampon czy środki piorące i chemia gospodarcza, których koszty zakupu należy uwzględnić, chociażby w części, ze względu na schorzenia układu moczowego małoletnia L. w trakcie spoczynku nocnego korzysta z pieluch. Ustalając wydatki na wyżywienie małoletnich Sąd miał na uwadze, że L. ma lat 9, natomiast K. ma lat 12 oraz, że zamieszkują oni wspólnie z matką. Biorąc pod uwagę wiek powodów, w oparciu o wiedzę na temat przeciętnych kosztów wyżywienia małoletnich dzieci w wieku powodów, znanych Sądowi w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz uwzględniając powszechnie dostępną wiedzę na temat aktualne ceny popularnych towarów i usług Sąd uznał, że pokrycie kosztów wyżywienia małoletnich L. i K. niezbędna jest co miesiąc kwota po 500 zł dla każdego z nich. Wydatki na zakup odzieży i obuwia Sąd ustalił uwzględniając wiek małoletnich oraz fakt, że oboje znajdują się nadal w okresie rozwoju fizycznego, a choć nie jest on już tak intensywny jak w przypadku młodszych dzieci to jednak nadal konieczne jest stosunkowo częste wymienianie odzieży i obuwia, z których małoletni najwzyczajniej wystarają. Dodatkowo w przypadku małoletniego K. Sąd uwzględnił wydatek na zakup stroju piłarskiego oraz specjalnego obuwia. Wydatki na rozrywkę i zajęcia dodatkowe dla każdego z małoletnich Sąd uznał za usprawiedliwione do kwoty 150 zł miesięcznie. Sąd miał bowiem na uwadze, że małoletni K. należy do klubu piłkarskiego, bierze udział w treningach, wyjazdach meczowych itp., zaś małoletnia L. uczęszcza na odpłatne lekcje gry na skrzypcach oraz na lekcje tańca, przy czym okoliczności te znalazły potwierdzenie w dokumentach przedłożonych przez matkę małoletnich do akt sprawy, w tym w postaci wydruku wyciągu z rachunku bankowego, na którym widać transakcje opłaty lekcji tańca i lekcji gry na skrzypcach dla małoletniej L., a także w postaci faktur za udział małoletniego K. w treningach (...). W toku postępowania ustalono też, że w ramach spędzania wolnego czasu matka małoletnich zabiera dzieci do kina, na basen itp. W ocenie Sądu małoletnie dzieci mają nie tylko prawo do korzystania z zajęć dodatkowych oraz z różnych form rozrywek, ale też uczestnictwo w nich jest zgodne z ich potrzebami i służy ich prawidłowemu rozwojowi. Za usprawiedliwione i zgodne z potrzebami małoletnich powodów Sąd uznał także ponoszenie wydatków na organizację wyjazdów wakacyjnych dla małoletnich do kwoty po 150 zł miesięcznie. W tej kategorii wydatków Sąd uwzględnił jednak wyłącznie koszty opłacenia zakwaterowania, opierając się przy tym o wiedzę i doświadczenie posiadane w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz o powszechnie dostępne informacje na temat przeciętnej ceny kilkudniowego pobytu w okresie wakacji letnich np. nad polskim morzem. Wreszcie w kosztach utrzymania obojga małoletnich powodów Sąd uwzględnił kwotę po 50

zł miesięcznie dla każdego z nich na opłacenie kosztów dojazdów m.in. do lekarza czy na zajęcia dodatkowe. Nadto w przypadku małoletniego K. Sąd doliczył dodatkowo kwotę 40 zł na opłacenie abonamentu telefonicznego, albowiem biorąc pod uwagę, że pozwany opłaca taki wydatek dla małoletniej L., korzystanie z telefonu przez K. uznać należało za zgodne z zasadą równej stopy życiowej.

Reasumując Sąd uznał, że na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej L. J. (2) wystarczająca winna być kwota 1.700 zł miesięcznie, natomiast na zaspokojenie potrzeb małoletniego K. J. (2) kwota 1.550 zł miesięcznie. Sąd miał przy tym na uwadze, że na niektóre z wymienionych wyżej potrzeb małoletnich ich matka przeznacza większe kwoty niż te uwzględnione przez Sąd. Sąd uznał jednak, że na zaspokojenie innych potrzeb małoletnich powodów oraz na zaspokojenie ich na wyższej stopie niż uwzględniono w toku tego postępowania K. J. (1) winna przeznaczać środki uzyskiwane z tytułu świadczenia wychowawczego, które wypłacane jej są w kwocie po 800 zł miesięcznie na każdego z małoletnich oraz środki uzyskiwane z tytułu ulgi od podatku na małoletnie dzieci.

Obowiązek alimentacyjny obciąża obojga rodziców w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowych i majątkowych. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 kro).

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów swój obowiązek alimentacyjny realizuje częściowo poprzez osobiste staranie o wychowanie dzieci (art. 135 § 2 kro). Nadto jednak winna ona również pieniężnie partycypować w pokrywaniu kosztów utrzymania małoletnich. Jak ustalono w toku postępowania K. J. (1) zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę w Stowarzyszeniu Na Rzecz (...) w W. jako nauczyciel i osiąga z tego tytułu średnie miesięczne dochody w kwocie 2.905,44 zł netto. Z takich dochodów przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów winna, zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, zaspokoić swoje usprawiedliwione potrzeby oraz przyczynić się do pokrywania kosztów utrzymania małoletnich dzieci.

Jest oczywiste, że pozwany, będąc świadomym ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dzieci powinien w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe i majątkowe oraz w sposób odpowiedni gospodarować posiadanymi środkami. Nadto zaznaczyć należy, iż obowiązek lożenia na zaspokojenie potrzeb dzieci jest obowiązkiem szczególnym, którego realizacja powinna wyprzedzać wszelkie inne zobowiązania, czemu ustawodawca niejednokrotnie dał wyraz w przepisach. Zgodnie z przyjętą linią orzeczniczą dzieci mają w każdej sytuacji prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, iż oboje rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne, w których sami żyją (por. uch. SN z 16.12.1987 - III CZP 81/86 - OSNC 1988, z. 4 poz. 42).

W toku postępowania ustalono, że Ł. J. co do zasady jest osobą zdrową, nie choruje przewlekle, nie pozostaje pod opieką lekarza specjalisty i nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności ani o niezdolności do pracy. Pozwany posiada natomiast wieloletnie doświadczenie jako pracownik ogólnobudowlany/tylnkarz. Nadto jednak Sąd miał na uwadze, że z wydruku wyciągu z rachunku bankowego pozwanego wynika, w okresie od kwietnia 2023r. do września 2023r. pozwany wielokrotnie dokonywał na swoje konto wpłat gotówkowych w znacznej wysokości, w tym w kwietniu 2023r. - 1.000 zł, w maju 2023r. - 4.000 zł, w czerwcu 2023r. - 1.300 zł, w lipcu 2023r. - 2.550 zł, w sierpniu 2023r. - 2.000 zł, a we wrześniu 2023r. - 1.400 zł. Nadto w tym samym okresie kilkakrotnie otrzymywał przelewy z rachunku bankowego prowadzonego na rzecz Ł. K., w tym w maju 2023r. - 1.300 zł, w czerwcu 2023r. - 300 zł, a w lipcu 2023r. - 500 zł. Jest to o tyle istotne, że jak utrzymywał pozwany, w tym czasie nie wykonywał on pracy zarobkowej i był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako bezrobotny. Dowód z wyciągu bankowego poddaje w wątpliwość twierdzenia pozwanego w tym zakresie. Skoro bowiem faktycznie nie pracował on, to skąd czerpał środki, które później wpłacał na swoje konto bankowe. Podkreślić przy tym należy, że są to środki o znaczącej wysokości, jak zaś wynika z decyzji Powiatowego Urzędu Pracy w W., od 05.06.2023r. pozwany posiadał status osoby bezrobotnej, jednak z tego tytułu nie przysługiwał mu żaden zasiłek. Należy też założyć, że kwoty jakie wpłacał na konto bankowe nie stanowiły całości z uzyskiwanych przez niego dochodów. W żaden sposób z tych wpłat nie byłyby bowiem w stanie pokryć kosztów utrzymania swojego oraz małoletniego syna S.. Za faktem wykonywanie przez pozwanego pracy bez umowy przemawia także fakt, że równoległe z własnymi wpłatami na rachunek bankowy pozwany otrzymywał wspomniane wyżej przelewy od Ł. K.. Jest to o tyle istotne, że zgodnie ze stroną ceidg.gov.pl (...) prowadzi firmę (...), oferującą m.in. usługi murarskie i

tynkarskie. W tych okolicznościach, w oparciu o wiedzę i doświadczenie posiadane w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, w toku których konieczne było kierowanie zapytań do Powiatowych Urzędów pracy w W. i powiatach ościennych o posiadane oferty pracy na stanowisku pracownik ogólnobudowlany/tynkarski oraz dla osób bez zawodu i o proponowane wynagrodzenie Sąd uznał, że możliwości zarobkowe Ł. J. w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o. oscylują w granicach kwoty 3.800 zł netto miesięcznie.

Z takich dochodów pozwany winien zgodnie z zasadą równej stopy życiowej pokrywać swoje usprawiedliwione potrzeby oraz przyczyniać się do ponoszenia kosztów utrzymania małoletnich dzieci. Jak ustalono, poza małoletnimi powodami pozwany posiada na swoim utrzymaniu syna S. J.. Najmłodsze z dzieci pozwanego uczęszcza do przedszkola, a średnie miesięczne koszty jego utrzymania, które w ocenie Sądu wynoszą około 1.171 zł ustalone zostały w oparciu o zgromadzone w toku postępowania materiały dowodowe, a częściowo także o twierdzenia samego pozwanego i wyliczenia załączone do odpowiedzi na pozew (k. 76), zweryfikowane w oparciu o wiedzę i doświadczenie Sądu w kwestii przeciętnych kosztów utrzymania małoletnich dzieci w wieku S., posiadanych w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, jednocześnie uwzględniając zasadę równej stopy życiowej obowiązującą pomiędzy rodzicami i dziećmi a także pomiędzy rodzeństwem, w tym rodzeństwem przyrodnim. Sąd miał przy tym na uwadze, że w toku postępowania Ł. J. nie podnosił by małoletni S. posiadał szczególne wymagania w zakresie żywienia, leczenia, higieny czy pielęgnacji, a nadto, że obecnie nie przyjmuje on leków i nie pozostaje pod opieką specjalistów. Co prawda pozwany podnosił, że syn doświadcza problemów z płucami oraz alergią i w związku z tym będzie diagnozowany, jednak okoliczności tych w żaden sposób nie udowodnił. Nadto ustalając koszty wyżywienia chłopca Sąd miał na uwadze, że uczęszcza on do przedszkola, gdzie korzysta z pełnego wyżywienia, a co za tym idzie wydatki na zaspokojenie jego potrzeb w tym zakresie winny być ustalane przy uwzględnieniu tych okoliczności. Natomiast obliczając udział małoletniego S. w kosztach utrzymania domu Sąd miał na uwadze, że nieruchomości ta jest własnością Ł. J., a co za tym idzie, to wyłącznie pozwany jako właściciel domu zobowiązany jest do opłacania podatku od nieruchomości. Nadto Sąd zważył, że w tym samym budynku zamieszkuje łącznie 8 osób, co jest istotne dla obliczenia udziału w kosztach ogrzewania nieruchomości. W toku postępowania pozwany nie wskazywał bowiem by jego dom posiadał dwa osobne systemy ogrzewania. Oczywiście jest zatem, że wszyscy mieszkańcy nieruchomości winni w równym stopniu uczestniczyć w kosztach zakupu opału. Sąd uznał przy tym, że na pokrycie tego wydatki wystarczającą winna być kwota około 7.200 zł rocznie, co stanowi równowartość zakupu 4 t ekogroszku po cenie średnio 1.800 zł za tonę. Cenę opału Sąd ustalił w oparciu o załączoną do odpowiedzi na pozew fakturę za zakup ekogroszku, uwzględniając jednocześnie wiedzę i doświadczenie w zakresie przeciętnej ilości opału zużywanego do ogrzania domków jednorodzinnych, posiadaną w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych. Natomiast udział w kosztach zużycia prądu, wody i gazu a także w opłacie za Internet Sąd obliczył w oparciu o zeznania pozwanego złożone w toku rozprawy z dnia 31.01.2024r. uwzględniając jednocześnie, że rachunki za prąd i wodę obejmują okresy dwumiesięczne, a w części domu zajmowanej przez pozwanego i jego syna zamieszkuje także obecna partnerka Ł. J. z trójką swoich dzieci. Dodatkowo Sąd doliczył do udziału w kosztach utrzymania nieruchomości opłatę za wywóz odpadów komunalnych w wysokości 31 zł miesięcznie od jednej osoby. Sąd pominął natomiast w całości wydatek z tytułu „wydatków indywidualnych związanych z zakupem potrzebnych materiałów bieżących” pozwany w żaden sposób nie sprecyzował bowiem co konkretnie zawiera się w pod tą pozycją, zaś w wykazie na str. 76 akt sprawy zawarto już wszystkie potrzeby małoletniego S., które zasługują na miano usprawiedliwionych. Wszelkie inne potrzeby małoletniego S., a także koszty jego utrzymania w kwocie przekraczającej poziom zasługujący na miano usprawiedliwionych, pozwany winien pokrywać ze świadczenia wychowawczego pobieranego na rzecz syna w kwocie po 800 zł miesięcznie.

Ustalając wysokość wydatków na zaspokojenie poszczególnych potrzeb pozwanego Sąd również kierował się twierdzeniami podnoszonymi przez niego w toku rozprawy z dnia 31. (...) oraz wyliczeniami załączonymi do odpowiedzi na pozew (k. 76) weryfikując je w oparciu o wiedzę i doświadczenie Sądu w kwestii przeciętnych kosztów utrzymania mężczyzn w wieku pozwanego, posiadanych w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych innych osób oraz uwzględniając zasadę równej stopy życiowej. Co do zasady Sąd uwzględnił wskazane przez pozwanego koszty wyżywienia, zakupu odzieży i obuwia oraz rozrywki podane w wyliczeniu na str. 76 akt mając przy tym na uwadze, że podane tam kwoty stanowiły koszty utrzymania zarówno pozwanego jak i małoletniego S.. Za

zawyżone Sąd uznał jednak wydatki na zakup środków higieny i czystości, leków i witamin oraz opłacenie abonamentu telefonicznego. W toku postępowania pozwany nie podnosił bowiem by posiadał szczególne wymagania w zakresie higieny czy pielęgnacji oraz by przyjmował na stałe jakiegokolwiek leki lub witaminy. Nadto Sąd miał na uwadze, że pozwany opłaca abonament telefoniczny za dwa numer tj. swój oraz małoletniej L., jednak w oparciu o powszechnie dostępne informacje na temat rynku usługi telefonicznych oraz cen abonamentów telefonicznych, dostępnych u różnych operatorów Sąd uznał, że wydatek ten i tak nie powinien przekroczyć kwoty 100 zł miesięcznie tj. po 50 zł miesięcznie na każdy z abonentów. Z wiedzy i doświadczenia Sądu wynika bowiem, że na rynku dostępne są oferty w ramach których już w tej cenie użytkownicy mogą korzystać z nielimitowanych rozmów telefonicznych, wiadomości a także z pakietu Internetu. Natomiast udział pozwanego w kosztach utrzymania domu Sąd obliczał w sposób wskazany powyżej uwzględniając dodatkowo, że jako właściciel nieruchomości zobowiązany jest opłacać także podatek od nieruchomości. Do usprawiedliwionych kosztów utrzymania Ł. J. Sąd nie doliczył rat zobowiązań kredytowych albowiem zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, zobowiązania z tytułu kredytów konsumpcyjnych nie są uwzględniane przy ustalaniu wysokości obowiązku alimentacyjnego osoby zobowiązanej względem małoletnich dzieci. Podobnie jak w przypadku małoletniego S., ustalając koszty utrzymania pozwanego Sąd pominął wydatek z tytułu „wydatków indywidualnych związanych z zakupem potrzebnych materiałów bieżących”. Ł. J. w żaden sposób nie sprecyzował bowiem co konkretnie zawiera się w pod tą pozycją, co jest o tyle istotne, że w wykazie na str. 76 akt sprawy zawarto już wszystkie potrzeby ojca małoletnich powodów, zasługujące na miano usprawiedliwionych. Reasumując Sąd uznał, że na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb pozwanego wystarczająca winna być każdego miesiąca kwota 1.231 zł.

Biorąc zatem pod uwagę, że możliwości zarobkowe pozwanego ustalono na kwotę 3.800 zł miesięcznie, zaś koszty utrzymania małoletnich powodów na kwotę 1.700 zł w przypadku małoletniej L. i na kwotę 1.550 zł miesięcznie w przypadku małoletniego K., Sąd zasądził od Ł. J. podwyższone alimenty w kwocie 970 zł miesięcznie na rzecz małoletniej L. i w kwocie po 930 zł miesięcznie na rzecz małoletniego K.. Alimenty w tej wysokości stanowią 60% całkowitych usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletnich powodów, przy czym w przypadku małoletniej L. pomniejszone zostały dodatkowo o kwotę 50 zł, jaką pozwany łoży na opłacenie abonamentu telefonicznego dla córki ($1.700 \text{ zł} \times 60\% = 1.020 \text{ zł} - 50 \text{ zł}$). W ocenie Sądu biorąc pod uwagę, że to matka małoletnich jest pierwszoplanowym opiekunem dzieci, a co za tym idzie to ona jest obciążona obowiązkiem dokładania osobistych starań o wychowanie i utrzymania małoletnich, które z uwagi na wiek dzieci obejmują wiele różnych czynności opiekuńczych, zaś pozwany od kilku miesięcy nie utrzymuje żadnych kontaktów z małoletnimi, w tym kontaktów pośrednich, obciążenie Ł. J. obowiązkiem pokrywania kosztów utrzymania dzieci w większym stopniu niż matkę małoletnich należało uznać za uzasadnione.

Nawet po uiszczeniu na rzecz małoletnich powodów alimentów w podwyższonej kwocie pozwany nadal będzie dysponował wystarczającymi środkami na zaspokojenie własnych usprawiedliwionych potrzeb, a także na pokrycie obciążających go usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego S. J.. Sąd miał bowiem na uwadze, że na rzecz najmłodszego syna pozwany otrzymuje od jego matki alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie. Oznacza to, że z usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego S. pozwanego obciąża kwota 571 zł miesięcznie. Skoro zaś na zaspokojenie własnych usprawiedliwionych potrzeb Ł. J. niezbędna jest kwota 1.231 zł miesięcznie, to każdego miesiąca do jego dyspozycji pozostaje jeszcze kwota 1.998 zł. Niewątpliwie zatem podwyższone alimenty są w zasięgu możliwości zarobkowych pozwanego.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt 1 sentencji wyroku, w pozostałym zakresie oddalając powództwo o podwyższenie alimentów (pkt. 3).

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1, art. 13 ust. 1 pkt 6 i art. 21 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1144 ze zm.). Sąd miał przy tym na uwadze, że w sprawie z powództwa małoletniej L. J. (2) strona powodowa wygrała proces w 44,76%, a w sprawie z powództwa małoletniego K. J. (2) strona powodowa wygrała w 36,44%, zaś na koszty sądowe w sprawie z powództwa obojga małoletnich składała się opłata od pozwu, w kwocie 750 zł w sprawie z powództwa małoletniej L. J. (2) i w kwocie 750 zł w sprawie z powództwa małoletniego K. J. (2). W tych okolicznościach Sąd zasądził

od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wągrowcu kwotę 610 zł tytułem kosztów sądowych [(750 x 44,76 = 335,70) + (750 x 36,44 = 273,30)].

Strona powodowa korzystała ze zwolnienia od kosztów sądowych na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1144 ze zm.).

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1 i 2, zasądzającym alimenty, nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności

sędzia Dariusz Ratajczak